

महाराष्ट्र लोकसेवा आयोग

176

विक्रीकर अधिकाऱ्यांकरिता विभागीय परीक्षा
मुंबई, मंगळवार, दिनांक ६ जानेवारी २०१५
[वेळ : सकाळी १०-०० ते दुपारी १-००]
(एकूण गुण-१००)
पेपर क्रमांक १
कर कायदे न्यायालयीन निवाड्यांसहित
(पुस्तकांशिवाय)

भाग १

(महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२)

	गुण
१. खालील संज्ञांची व्याख्या सांगून त्याचा अर्थ स्पष्ट करा (कोणतेही पाच) :—	१५
(अ) व्यापारी.	
(ब) उत्पादन.	
(क) माल.	
(ड) विक्रीची उलाढाल.	
(इ) कृषी.	
(फ) धंद्याची जागा.	
२. महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ मधील कलम आठ खालील तरतुदीनुसार कोणत्या खरेदी विक्रीवर कर आकारण्यात येत नाही याविषयी सविस्तर माहिती द्या.	१०
३. महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियम, २००२ मधील कलम २३ अन्वये कर निर्धारणा कशी आणि केव्हा केली जाते याबाबत स्पष्टीकरण द्या.	१०
४. थोडक्यात उत्तरे द्या (कोणतेही तीन) :—	१५
(अ) चूक दुरुस्ती आणि पुनर्विलोकन यामधील फरक सांगा.	
(ब) शास्ती आणि व्याज याबाबत महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियमातील विविध तरतुदी विशद करा.	
(क) महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियमातील कायदा, कलम क्र. ५१ नुसार परताव्याबाबतच्या तरतुदी विशद करा.	
(ड) महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियमातील कायदा, कलम क्र. ४२ नुसार आपसमेळ कराची (Composition of tax) आवश्यकता स्पष्ट करा.	
५. महाराष्ट्र मूल्यवर्धित कर अधिनियमातील, खालील विषयांवर स्पष्टीकरण द्या (कोणतेही दोन) :—	१०
(अ) करवसुली करण्याच्या विविध पद्धती.	
(ब) मुख्य विक्रेता आणि त्याचे प्रतिनिधी यांची कर भरणा करण्याची जबाबदारी.	
(क) परतावा रोखून ठेवण्याचे अधिकार कोणत्या परिस्थितीत वापरले जातात ?	

०६!

भाग दोन

(केंद्रीय विक्रीकर कायदा, १९५६)

६. (अ) केंद्रीय विक्रीकर कायदानुसार आंतरराज्यीय विक्री, राज्यबाहेरील विक्री आणि आयात निर्यात होताना केली जाणारी विक्री यातील फरक स्पष्ट करा.
- (ब) केंद्रीय विक्रीकर कायद्यातील कलम १९ अन्वये ' अपिलीय अधिकारी ' या संज्ञेची व्याप्ती स्पष्ट करा.
- (क) केंद्रीय विक्रीकर कायदानुसार दिल्या जाणाऱ्या ' क ' नमुन्याची आवश्यकता स्पष्ट करा.
- (ड) केंद्रीय विक्रीकर (बॉम्बे) नियमावली, १९५७ नुसार नोंदीत व्यापारी कर कशाप्रकारे गोळा करू शकतो ?

गुण

२०

भाग तीन

(न्यायालयीन निवाडे)

७. खालील न्यायनिवाड्यातील तत्वांचा ऊहापोह करा (कोणतेही पाच) :—
- (अ) भारत संचार निगम लिमिटेड (१४५ एसटीसी ९१ एससी).
- (ब) कल्याणी ब्रेवरीज लिमिटेड विरुद्ध स्टेट बँक ऑफ वेस्ट बँगाल (१०७ एसटीसी १९० एससी).
- (क) फुड कॉर्पोरेशन ऑफ इंडिया विरुद्ध स्टेट ऑफ केरला (१०५ एसटीसी ४ एससी)
- (ड) के मोहन अॅण्ड कंपनी एक्सपोर्ट विरुद्ध एम् एच् वतनानी (१२६ एसटीसी १२६ बॉम्बे).
- (इ) चंपकलाल नानाभाई विरुद्ध कमिशनर, विक्रीकर विभाग (९९ एसटीसी १९० बॉम्बे).
- (फ) नीलम अॅप्लायन्सेस (१४५ एसटीसी ३०१ मुंबई).
- (ग) विप्रो लिमिटेड अॅण्ड अदर्स (१३५ एसटीसी ५०३ बॉम्बे).
- (ह) युनियन ऑफ इंडिया अॅण्ड अदर्स विरुद्ध जी. डी. फार्मास्युटीकल्स (११८ एसटीसी १९ एससी).
- (य) हिंदुस्थान स्टील लिमिटेड विरुद्ध स्टेट ऑफ ओरिसा (२५ एसटीसी २११ एससी).
- (र) आशिर्वाद इस्पात उद्योग विरुद्ध स्टेट लेव्हल कमिटी (११२ एसटीसी २०७ एससी).

२०

MAHARASHTRA PUBLIC SERVICE COMMISSION

DEPARTMENTAL EXAMINATION FOR SALES TAX OFFICERS

MUMBAI, TUESDAY, 6th JANUARY 2015

[TIME—10-00 A.M. TO 1-00 P.M.]

(FULL MARKS—100)

PAPER I

THE TAX ACTS WITH CASE LAWS

(Without Books)

PART I

(Maharashtra Value Added Tax Act, 2002)

	Marks
1. State definition of following terms and explain their meanings (any five) :— (a) Dealers. (b) Manufacture. (c) Goods. (d) Turnover of sales. (e) Agriculture. (f) Place of business.	15
2. Under the provisions of section 8 of Maharashtra Value Added Tax Act, 2002, on which sale tax is not charged, explain in detail.	10
3. Under the provisions of section 23 of Maharashtra Value Added Tax Act, 2002, how and when the sales tax assessment proceedings are completed, explain in detail.	10
4. Answer in short (any three) :— (a) State the difference in Rectification and Review Proceedings. (b) Explain different provisions under penalty and interest under Maharashtra Value Added Tax Act, 2002. (c) Explain the provisions under section 51 of Maharashtra Value Added Tax Act, 2002 as regards refund. (d) Explain the requirements of composition of tax provisions under section 42 of Maharashtra Value Added Tax Act, 2002.	15
5. Explain on following topics under Maharashtra Value Added Tax Act, 2002 (any two) :— (a) Various actions of tax recovery. (b) The tax liabilities of principal seller and his agents. (c) Under what circumstances the refunds granted can be withheld ?	10

PART II
(Central Sales Tax Act, 1956)

Marks

6. (a) Explain the difference between inter state sales, outside state sales and sales in the course of export and import under Central Sales Tax Act, 1956. 20
- (b) Explain the definition and meaning of the term "Appellate Authority" under section 19 of Central Sales Tax Act, 1956.
- (c) What is the necessity of 'C' forms given under Central Sales Tax Act?
- (d) Under the provisions of Central Sales Tax (Bombay) Rules, 1957 how a registered dealers collects tax?

PART III
(Case Laws)

7. Discuss the ratio involved in following Case Laws (any *five*):— 20
- (a) Bharat Sanchar Nigam Ltd. (145 STC 91-SC).
- (b) Kalyani Breweries Ltd. V/s. State of West Bengal (107 STC 190-SC)
- (c) Food Corporation of India V/s. State of Kerla (105 STC 4 SC).
- (d) K Mohan and Company Export V/s. M. H. Vatnani (126 STC 126 Bom.).
- (e) Champaklal Nanabhai V/s. CST (99 STC 190 Bombay)
- (f) Neelam Appliances (145 STC 301 Bombay).
- (g) Vipro Ltd. and others (135 STC 503 Bombay).
- (h) Union of India and others V/s. G. D. Pharmaceuticals Ltd. and others (118 STC 19-SC).
- (i) Hindustan Steel Ltd. V/s. State of Orissa (25 STC 211-SC).
- (j) Ashirwad Ispat Udhyog V/s. State Level Committee (112 STC 207 SC).
-